

Produsul intern brut trimestrial

[Cum calculam PIB-ul trimestrial?](#) | [Cum calculam PIB-ul anual?](#)

Produsul intern brut trimestrial la preț de piață (PIBT), principalul agregat macroeconomic al contabilității naționale reprezintă rezultatul final al activității de producție al unităților productive rezidente, în decursul unei perioade, respectiv un trimestru, un an.

Calcululele sunt executate în conformitate cu metodologia Sistemului Conturilor Naționale a Organizației Națiunilor Unite, versiunea 2008 (SCN ONU-2008).

Produsul intern brut trimestrial la preț de piață se estimează prin două metode, obținându-se un rezultat unic pentru cele două abordări. Acoperirea și formulele de calcul sunt aceleași ca și pentru Produsul intern brut anual

1. Metoda de producție:

$$\text{PIBT} = \text{VAB} + \text{IP} - \text{SP},$$

Unde:

VAB = Valoarea adăugată brută la preț de bază;

IP = impozitele pe produs;

SP = subvențiile pe produs.

2. Metoda de utilizări:

$$\text{PIBT} = \text{CF} + \text{FBCF} + \text{VS} + (\text{E} - \text{I}),$$

Unde:

CF = Consumul final;

FBCF = formarea brută de capital fix;

VS = Variația stocurilor;

E = exportul de bunuri și servicii;

I = importul de bunuri și servicii

Calcululele sunt realizate într-o consecutivitate anumită:

- calcule preliminare, atunci când perioada măsurată tocmai s-a finisat;
- calcule semidefinitive realizate întru crearea bazei pentru elaborarea PIB trimestrial preliminar;
- calcule definitive, atunci când toate informațiile sunt actualizate, disponibile și calculele se efectuează cu utilizarea integrală a acestora.

Estimarea PIBT, se bazează pe datele statistice disponibile la perioadele respective de timp, precum și pe informațiile obținute din sursele administrative și financiare-bancare. Atunci când informația lipsește sau nu are periodicitatea dorită, se utilizează anumite tehnici de estimare.

Principalele surse de date utilizate pentru estimarea Produsului intern brut trimestrial sunt:

- *Surse statistice:* anchete infra-anuale privind producția industrială, de construcții, servicii, comerț, câștigurile salariale și efectivul de salariați, informații din anchetele forței de muncă și cercetării bugetelor casnice, contul de producție al agriculturii; date privind consumurile și cheltuielile întreprinderilor, organizațiilor necomerciale, activitatea asiguratorilor, prestațiile de transport rutier, mărfuri și pasageri, activitatea în domeniul comunicațiilor electronice și poștale, etc.
- *Surse financiar - contabile:* situațiile financiare ale instituțiilor financiare.
- *Surse administrative:* executarea bugetului public național (bugetele de stat, locale, asigurările sociale de stat, fondurile asigurărilor obligatorii de asigurare medicală - Ministerul Finanțelor), balanța de plăți (Banca Națională), informații privind volumul de gaze naturale, de energie electrică și termică livrate consumatorilor finali (Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică – ANRE), valoarea importurilor de mărfuri cu evidențierea impozitelor pe produs (Serviciul Vamal), etc.

Estimarea producției și a consumului intermediar în prețuri curente se realizează după cum urmează:

- pentru societățile nefinanciare (întreprinderi), gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației se determină pe activități economice din *sursele de date statistice*;
- pentru societățile financiare și administrațiile publice – din *sursele de date financiar-contabile și administrative*.

Valoarea adăugată brută se estimează ca sold între producție și consum intermediar.

Calcularea impozitelor și subvențiilor pe produs are la bază datele din executarea bugetului public național.

Produsul intern brut trimestrial se estimează în prețuri curente, în prețuri medii ale anului precedent și în prețuri medii din anul 2010.

Estimările în prețurile medii din anul precedent se realizează prin metodele de:

- deflatare (volumele în prețuri curente din perioada de raport / la indici de preț respectivi);

- extrapolare (volumele în prețurile medii din anul precedent * indici de volum sau indicatori cantitativi).

Estimările în prețurile medii din anul 2010 se calculează prin înălțuirea indicilor de volum. Produsul intern brut calculat în prețurile medii din anul 2010 se obține prin metoda directă, ceea ce conduce la apariția unei discrepante statistice între Produsul intern brut și suma componentelor sale calculate în prețurile medii din anul 2010.

Pe lângă estimările brute ale Produsului intern brut trimestrial, se calculează și estimări ajustate sezonier prin metoda regresivă, metodă recomandată de organismele internaționale.

Ajustarea sezonieră are drept scop eliminarea efectelor sezoniere din cadrul seriei de date pentru a se evidenția evoluția economică reală din perioade consecutive.

Pentru ajustarea Produsului intern brut se utilizează pachetul de programe JDEMETRA – metoda TRAMO/SEATS. Revizuirea datelor trimestriale se face periodic, atunci când o nouă variantă a Produsului intern brut trimestrial este disponibilă.

Produsul intern brut anual

Produsul intern brut (PIB) anual, date preliminare, se obține ca suma a patru trimestre.

Începând cu anul 2013, politica de estimare și diseminare a Produsului intern brut s-a modificat prin introducerea unei noi estimări, denumită “ *semidefinitiv*”, ce este publicată conform calendarului de diseminare de pe site-ul Biroului Național de Statistică, la aproximativ A+90 zile de încheiere a anului de referință. Principalele obiective ale acestei revizurii sunt legate de:

- asigurarea consistenței dintre datele finale cu cele preliminare;
- crearea bazei pentru elaborarea PIB trimestrial preliminar.

Calcululele finale ale Produsului intern brut sunt realizate la A+ 365 zile după încheierea anului de referință și se integrează în tot sistemul conturilor naționale.

Produsul intern brut anual, date preliminare și semidefinitive, se elaborează prin metodele de producție și utilizări. Calcululele finale – prin trei metode: de producție, utilizări și venituri.

Metoda de venituri:

$$\text{PIB} = \text{R} + \text{EBE/VMB} + \text{IPI} + \text{SP},$$

Unde:

R = remunerarea salariaților;

EBE/VMB = excedentul brut de exploatare/venitul mixt brut;

IPI = impozite pe producție și importuri;

SPI = subvenții pe producție și importuri.

La elaborarea Produsului intern brut anual final se utilizează date definitive provenind din toate sursele statistice, administrative, contabile și financiare la care se adaugă cele din Ancheta structurală (ASA) și balanța de plăți de la încheierea anului.